

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/329
KARAR NO : 2021/322
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrası (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacılar : 1- .Y. 2- N.Y.
Vekili : Av. S.Y.
Davalı : Dörtyol Kaymakamı 1

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Dörtyol Kaymakamı 1 Trafik Denetleme Büro Amirli ince yapılan denetim sırasında, ba ka bir araca tescilli plakayı taktı 1 ve kullandı ndan bahisle, davacı smail Yaz an adına 03/09/2020 tarihli ve MA-60903433 seri-sıra sayılı Trafik dari Para Cezası Karar Tutana 1 düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin be inci fıkrası (a) bendi uyarınca 6.129 TL idari para cezası verilmi tir.

2. Davacılar vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Dörtyol Sulh Ceza Hâkimli i 09/01/2021 tarihli ve D. .2020/1873 sayılı kararı** ile; itiraza konu edilen idari para cezası ile birlikte aracın trafikten men edilmesi kararı da verildi i ve idare mahkemesinde konu edildi i ileri sürülerek, bu durumda 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesi gere ince, idari yaptırım kararının da idare mahkemesince de erlendirilmesi gerekti i, idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle görevsizlik kararı vermi , karara kar ı davacılar vekili tarafından yapılan itiraz skenderun 1. Sulh Ceza Hâkimli inin 12/02/2021 tarihli ve D. .2021/224 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmi tir.

4. Davacılar vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. **Hatay 2. dare Mahkemesi 15/04/2021 tarihli ve E.2021/350 sayılı kararı** ile; her ne kadar aynı ihlal nedenine ba lı olarak davacı hakkında hem idari para cezası hem de aracın menine ili kin i lem tesis edilmi se de, her iki yaptırımın da ayrı ayrı tutanaklar ile ayrı ayrı i lemler ekinde düzenlendi i, davacının gerek Dörtyol Sulh Ceza Hakimli inde gerekse idare mahkemesinde sadece idari para cezası tutana ının iptali istemiyle dava açtı 1,

2918 sayılı Kanun'da öngörülen idari para cezasının Kabahatler Kanunu'nda belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u ve davacının idari yargının görev alanına giren trafikten men i lemine kar ı dava açmadı ı anla ıldı ndan, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesi uyarınca trafik idari para cezasının iptali istemiyle açılan i bu davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verdi tir.

III. LG L HUKUK

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun “*Belge ve plakaların araçlar üzerinde bulundurulması zorunlulu u*” ba lı ı altında düzenlenen 23. maddesi öyledir:

Araç tescil belgesi ve tescil plakasının, araç üzerinde uygun durumda bulundurulması zorunludur.

Araç tescil belgesini araçta bulundurmayan veya tescil plakasını monte edilmesi gereken yerin dı nda farklı bir yere takan sürücülere 92 Türk Lirası idari para cezası verilir. Araç bilgileri do rulanıncaya ve plaka uygun yere takılıncaya kadar araç trafikten men edilir.

Yönetmelikte belirtilen nitelik veya ölçülere aykırı plaka takan, öngörülen sayıda plaka takmayan ya da farklı okunmasına veya okunamamasına neden olacak ekilde plakasında de i iklik yapan araç sahibine 412 Türk Lirası idari para cezası verilir, plakanın uygun duruma getirilmesi için 7 gün süre tanınır. Bu süre sonunda tescil plakalarını uygun duruma getirmeyenler hakkında 844 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası uygun duruma getirilmeye kadar araç trafikten men edilir.

Tescilli aracı plakasız kullanan sürücüye 1.698 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası takılıncaya kadar araç trafikten men edilir.

Ba ka bir araca tescilli veya sahte plakayı takan veya kullananlara 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir ve araç trafikten men edilir. Ayrıca bu ki iler Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.”

7. Uyu mazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Kanun'un 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dı nda trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına kar ı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Kanun'da idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Kanun'da gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye i aret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamı olması kar ısında ve göreve ili kin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmü tür.

8. 01/06/2005 tarihinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlü e girmesi üzerine Uyu mazlık Mahkemesince, sözü edilen Kanun'un di er kanunlarda düzenlenen idari yaptırımlar ile bunlara kar ı yapılacak itirazlara ili kin görev hükümleri üzerindeki etkisinin incelenmesi sonucunda: di er kanunlarda düzenlenen idari yaptırımın, dayana ı olan kanunun amacı dikkate alınarak; Kabahatler Kanunu'nun 1., 2., 16. ve 19. maddelerinde belirtilen ko ulları ta ıması, 27. maddenin (1) numaralı bendinde belirtilen idari yaptırımlardan olması halinde, idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin olanlarına kar ı 01/06/2005 tarihinden sonra yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemelerinin genel görevli kılındı ına ve bu nedenle do an görev uyu mazlıklarında adli yargı yerinin görevli bulundu una karar verilmis tir.

9. Daha sonra, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi ise öyledir:

“(1) Bu Kanunun;

a) idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

10. Kanun'un “Ba vuru yolu” ba lıklı 27. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

“idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmış tır.

14. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

15. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir mütesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

16. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

17. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

18. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Hatay 2. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Dört Yol Sulh Ceza Hâkimli inin 09/01/2021 tarihli ve D. .2020/1873 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Hatay 2. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Dört Yol Sulh Ceza Hâkimli inin 09/01/2021 tarihli ve D. .2020/1873 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN